

Национална Академия за Театрално и Филмово изкуство

„Кр. Сарафов“

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Пенко Господинов,

член на научно жури в конкурса за заемане на академичната длъжност

ПРОФЕСОР, обявен от НАТФИЗ в ДВ бр. 34/ 23.04.2019 г.

Направление 8.4 „Театрално и филмово изкуство“

Факултет „Сценични изкуства“, Катедра „Сценично движение“

Комплектът изискуеми документи, депозирани от кандидата за заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР, доц. д-р **Велимир Велев**, са достатъчни като вид и обем и дават основание да бъде разгледана кандидатурата по същество.

От биографията на доц. д-р Велев веднага става ясно, че е творец с богата подготовка и реализация. Завършва актьорско майсторство при доц. Димитър Стоянов, а по-късно и режисура при проф. Ю. Огнянова, посещава школи за култивиране на вътрешната енергия в Китай, както и различни актьорски школи в САЩ, Великобритания, Италия и др. Работи като режисьор, актьор, сценограф, хореограф в множество проекти, както в драматичния и кукления театър, така и в телевизията и киното. Педагогическият му опит също е със завидна реализация, и като география (България – НАТФИЗ, ПУ, „Л. Гройс“, Американски колеж, Хърватия, Черна гора, Германия и др.) и като дисциплини (*Сценично движение, Импровизация, Сценичен бой, Движенческа антропология, Клоунада, Ритмика* и др.). Автор е на множество педагогически методи и сценични системи, както и на множество публикации в български и чуждоезични научни издания. Педагогическата и творческата дейност на доц. д-р Велимир Велев е високо оценена с престижни награди в България и в

други страни, в които е преподавал или е показвал своите творчески проекти.

Основният труд, с който доц. д-р Велев представя своята кандидатура, е наскоро излязлата монография „*Теоретичните размисли на един театрален практик*“ (Recode, София, 2019) и без преувеличение бихме могли да кажем, че тя представлява своеобразен Magnum opus на досегашните търсения и творчески безпокойства на автора. Между кориците на тази необикновена книга са събрани и разкрити в хармоничен и увлекателен стил най-важните открития на твореца и педагога Велев, повечето от които с приносен характер в театралната теория и практика: **Мета-Метод** – система за цялостна психофизическа подготовка на актьора; **Процесуална методология** – нов подход при поднасянето на учебния материал, чрез работа в процеси, а не чрез упражнения. „Приложим е за всякакъв вид дисциплини, свързани с актьорското психофизическо обучение.“ (В. В.) **Метод за влизане в ниво на импровизация** – ефективен начин за творческа настройка и преминаване към практическо импровизационно действие. **Система за работа с незрящи актьори във визуални сценични изкуства** (театър на сенки, марионетки, материи, визуални импресии и черна кутия). „**На тъмно**” – модул по Сценично движение, основан на движенческия тренинг за психофизическа подготовка на незрящи актьори във визуални сценични изкуства. **Система за пластическо изграждане на сценичен образ** с вариативна (жанрова) степен на експресия. **Универсална система за работа с маска. Движенческа антропология** – използване на генетичната двигателна памет в различни направления от актьорската работа. **Не-Физически театър** – нов жанр в граничната зона между Кукленото изкуство и Театъра на телесната експресия. **Материя-Тяло-Контакт** – Система за сценична импровизация. **5-те Елемента** – творческа методология за създаване на тренировъчни програми на базата на даден материал (материя или предмет). **Методика за одухотворяване на неживата материя и превръщането ѝ в изразно средство в обучението по сценично движение за куклен театър** и др.

Разбира се, да се открие универсален метод за подготовка на актьора, който сработва при всякакви обстоятелства и действа при всеки един, е амбициозен проект, занимавал умовете на едни от най-големите теоретици и практики на театралното изкуство и доказал се като невъзможен. Но по пътя към неговото намиране са открити истинските, валидни и до днес инструменти за разкриване на творческия потенциал у актьора. По този стръмен път върви в своята книга и доц. д-р Велев, без да се страхува да се

конфронтира с доказани школи, методологии и системи, които често биват повтаряни като мантри, чието истинско съдържание е отдавна забравено.

„...Усвояването на тези процеси изисква „отваряне на пространство във времето”. Това означава, когато се появи успешен миг на влизане в тези процеси, той да се задържи и разтегне достатъчно за стабилизиране на уменията в бъдеще. Вървенето по стриктен педантичен план-график, както и форсирането, и изкушението да преминеш към волеви действия е пагубно. Като контрапункт на този процес е маниерът на руската школа: цялата бойкост, стегната жизненост и волева готовност, характерна за нея, е подходяща за манифестация или спартакиада, но не и за този процес. Към волевите действия трябва да се премине, едва когато се стабилизират и интернализират тези процеси.“ (стр.119). Естествено, компетентният читател би могъл да спори с автора по едно или друго твърдение, но неговата загриженост за осъвременяване на обучението, както и недоверието му към готовите отговори са толкова обезоръжаващи, че изпълват с доверие още от началните страници. Няма да се впускам в анализ на монографията. Просто в заключение ще си позволя да я препоръчам на всеки изкушен от театралната педагогика.

Извън комплекта, който доц. д-р В. Велев е подготвил за своята кандидатура, в края на това становище, ще засегна един аспект, който надявам се, да послужи като допълнителна аргументация в негова полза. Като ръководител на клас „Актьорство за драматичен театър“ и преди това като асистент в такива класове, съм пряк свидетел на практическото приложение на изложените в монографията методи. Особено силно впечатление правят различните умения на педагога Велев (сценичен бой, работа с маски, площаден театър, ритмика и др.) и вниманието и доверието, с което работи със студентите. Доверие, което за съжаление, не винаги бива оценявано в необходимата степен.

Убедено и по съвест гласувам с „ДА“.

Гр. София

доц. д-р П. Господинов

10.09. 2019 г.